

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

18.09.2014 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Българска национална телевизия

✓ За и против новата система за диференцирано заплащане на осигуровки

Не може за една и съща професия да има различно заплащане, според това къде работите или това вече е факт? В студиото на "Денят започва" председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев и вицепрезидентът на КНСБ д-р Иван Кокалов сблъскаха мненията си за новата система за диференцирано заплащане на осигуровки. Предложението идва от Националната работодателска организация, но синдикатите не я одобряват.

Според Велев приетата от 2003 година система за осигурителните прагове дава много дефекти.

Причината за това предложение е съществуващото разслоение на пазарите на труда. Те са факт", заяви Васил Велев.

"Така във Видинска област средната работна заплата за второ тримесечие е 567 лв., докато в София-град е 1063 лв., в Стара Загора е 850, в Благоевград е 575 лв. Но в София и във Видин важат едни и същи минимални осигурителни прагове, което довежда до там, че тези прагове тласкат към сивия сектор и ограничават наемането на нискоквалифицирани работници и служители, увеличават безработицата, намаляват заетостта", коментира още той.

Според д-р Кокалов идеята не е нова и преди няколко години друга работодателска организация също е предложила подобна. Но и тогава от КНСБ са се противопоставили.

"Да припомня, че нашата държава е ратифицирала конвенция на МОТ, в която се казва, че за равен труд е равно заплащането. Което означава, че няма значение къде работите. Говоря по професии", посочи вицепрезидентът на КНСБ.

Според него ако се приеме подобна промяна утре всички в тези региони ще изтъкнат това на първо място и ще кажат, че намаляват работните заплати, защото праговете са други.

"Какъв е ефектът от държавното обществено осигуряване, върху здравното осигуряване, което постоянно държавата трябва да дотира", запита д-р Кокалов.

"Аз също съм за поощряване на малкия и средния бизнес, но не за сметка на работещите, като им намаляваме доходите, защото намаляване на минималните осигурителни прагове ще доведе всъщност до намаляване на доходите", заяви той.

Но според Велев различното заплащане на една и съща професия в различните региони е факт.

"Въпросът е как можем да направим така, че той да не пречи на бизнеса и на работниците да сключват помежду си легални договори, а не да бъдат принуждавани да заобикалят закона", заяви председателят на Асоциацията на индустриалния капитал.

"Ако се разделят регионите на 3, в тези с високи доходи ще се увеличат праговете с 10%, а тези с ниски доходи ще се намалят. Средно претеглено резултатът ще бъде същият, но ще е много по-адекватен", изтъкна Васил Велев.

Вестник 24 часа

✓ Работодателите предупреждават: Неадекватно е минималната заплата да стане 400 лева

Вредите от минималните осигурителни доходи са повече от ползите. След като системата се запазва, следва да се усъвършенства, защото тя даде много дефекти. Това заяви в сутрешния блок на БНТ председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев.

По думите му разликите между заплатите в отделните области са значителни, а минималните осигурителни прагове са едни и същи. "Това натоварва малкия и среден бизнес и увеличава дяла на сивия сектор", посочи Велев.

От Асоциацията предлагат да се договорят минимални осигурителни прагове, които да важат за регионите със средни доходи, а ставките да се вдигат с 10% за регионите с високи доходи и да се намалят с толкова за регионите с ниски доходи.

Според работодателската организация минималните осигурителни доходи трябва да са обвързани с производителността на труда и да осигуряват стабилност за пенсионната система. От асоциацията предложиха подобна формула да се заложи и при изчисляването на минималната работна заплата.

"Синдикатът предлага да има равно заплащане за упражняването на едни и същи професии", заяви вицепрезидентът на КНСБ Иван Кокалов.

Той е категоричен, че минималните осигурителни прагове не трябва да бъдат намалявани, защото това щяло да доведе и до спад на минималните заплати. Кокалов обясни, че синдикатите приветстват идеята на социалния министър Йордан Христосков за въвеждане на минимална работна заплата от 400 лв.

Председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев пък определи предложението като неадекватно. "Ще доведе до това, че няма да се разграничава квалифицирания от неквалифицирания труд", категоричен е Велев.

Вестник Труд

✓ Работодателите: Неадекватно е минималната заплата да стане 400 лева

Вредите от минималните осигурителни доходи са повече от ползите. След като системата се запазва, следва да се усъвършенства, защото тя даде много дефекти. Това заяви в сутрешния блок на БНТ председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев.

По думите му разликите между заплатите в отделните области са значителни, а минималните осигурителни прагове са едни и същи. "Това натоварва малкия и среден бизнес и увеличава дяла на сивия сектор", посочи Велев.

От Асоциацията предлагат да се договорят минимални осигурителни прагове, които да важат за регионите със средни доходи, а ставките да се вдигат с 10% за регионите с високи доходи и да се намалят с толкова за регионите с ниски доходи.

Според работодателската организация минималните осигурителни доходи трябва да са обвързани с производителността на труда и да осигуряват стабилност за пенсионната система. От асоциацията предложиха подобна формула да се заложи и при изчисляването на минималната работна заплата.

"Синдикатът предлага да има равно заплащане за упражняването на едни и същи професии", заяви вицепрезидентът на КНСБ Иван Кокалов.

Той е категоричен, че минималните осигурителни прагове не трябва да бъдат намалявани, защото това щяло да доведе и до спад на минималните заплати. Кокалов обясни, че синдикатите приветстват идеята на социалния министър Йордан Христосков за въвеждане на минимална работна заплата от 400 лв.

Председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев пък определи предложението като неадекватно. "Ще доведе до това, че няма да се разграничава квалифицирания от неквалифицирания труд", категоричен е Велев.

Вестник Монитор

✓ Позиции: ОСИГУРЯВАНЕ според региона

Процесът по договаряне на минималните осигурителни прагове за 2015 г. по икономически дейности между синдикалните и работодателските организации продължава. Въпреки че крайният срок за преговорите изтече на 26 август, участниците в заключителното заседание на работната група са взели решение преговорите да продължат. От Българската стопанска камара (БСК) допълниха, че преговорите ще продължат до стартиране на бюджетната процедура за 2015 г. „МТСП ще окаже съдействие на всички заинтересувани организации в процеса по договаряне на минималните осигурителни доходи (МОД)", увери зам.-министърът на труда и социалната политика Румяна Георгиева. Тя апелира за активно участие на страните по споразуменията, за да се подпишат договори във възможно най-голям брой икономически дейности.

Към момента има подписани споразумения в 39 от 85 икономически дейности, в които работят близо половината от осигурените работници и служители. Средният ръст в договорените икономически дейности е 4.25%.

Служебният министър на труда и социалната политика Йордан Христосков вече предупреди синдикатите и работодателите, че ще има административно увеличение на МОД в браншовете, в които сега не се постигне споразумение и не е имало увеличение на праговете през последните две и повече години.

От БСК са разработили два варианта, ако министърът използва законното си право и увеличи административно праговете. Първият е недоговорените прагове да се увеличат със средното увеличение на МОД за дейностите със споразумения. При този вариант допълнителните приходи в осигурителната система през 2015 г. ще бъдат 49 млн. лв. При втория случай увеличението е с прогнозната инфлация за 2014 г. (2.4%). При този вариант допълнителните приходи за осигурителната система ще са в размер на 43.4 млн. лв.

Добрин Иванов, ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АСОЦИАЦИЯТА НА ИНДУСТРИАЛНИЯ КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ (АИКБ): Да зависят и от големината на фирмата

Направихме едно национално проучване, финансирано от оперативна програма „Развитие на човешките ресурси", в което изследвахме нагласите на работодателите относно влиянието на минималните осигурителни прагове върху неформалната икономика. Резултатът е, че голяма част от шефовете на фирми смятат, че в период на криза минималните осигурителни прагове не влияят адекватно и ефективно върху неформалната икономика, а напротив. Тяхното увеличаване всяка година увеличава недекларираната заетост и намалява конкурентоспособността. Направихме анализ и на самата нормативна база за договарянето на минималните осигурителни прагове като направихме анализ на тяхното развитие от 2003 година насам. Изводите, които направихме, са, че от 2003 до 2008 г. в период на криза минималните осигурителни прагове са влияели положително върху изсветляването на икономиката и върху прозрачността на трудово-правните отношения. През 2008 г. бяха договорени минимални осигурителни прагове за 2009 г. с увеличение 25,5 %, а тогава БВП спадна с 5,5 процента. Изводът: получават се неадекватни реакции относно договарянето, когато има неопределеност в икономическата стабилност.

Ние предлагаме минималните осигурителни прагове да се договарят на база обективни показатели. Предлагаме 5 варианта, които са съвкупност от макроикономически показатели - изменение на производителността на труда, изменение на икономическата активност, изменение на средния осигурителен доход. Тези макроикономически показатели ще могат да бъдат изчислявани и ще определят рамките, в които могат да се договарят осигурителните прагове за следващата година. На тази база да се определи една рамка, примерно между 0,5 и 3,6 %, както ние сме го определили за догодина, която работодатели и работници, в зависимост от икономическите условия, могат да договорят. Другото, което обсъдихме за усъвършенстване на самата система, е освен да има рамки, в които да върви договарянето, системата да бъде усъвършенствана и в посока региони. В страната има различни региони, с различна икономическа активност. Не е без значение дали един хотел се намира във Видин, или в София. Във Видин приходите му са от нощувки, които са 15 лв. на легло, в София - 100 лв., да кажем. А разходите за осигуряване на работниците ще са едни и същи. Затова по-подходящо би било определянето на минималните осигурителни прагове да е по региони, както и да има още едно разделение в зависимост от големината на предприятието. Дали е голямо, средно или малко.

БОЖИДАР ДАНЕВ, изпълнителен председател на БСК: Държавата да не се намесва административно

Не е необходимо да се вдигат минималните осигурителни прагове, а държавата да положи повече усилия да си събира осигурителните вноски. Второ - полицаите, офицерите, хората, които работят в правосъдната система, трябва сами да се осигуряват, и то с вноски, които отговарят на времето, за което получават заплати. И да подгони фалшивите инвалиди, които се регистрират по ТЕЛК. Държавата няма какво да се намесва административно и да определя минималните осигурителни прагове. Това е временно решение, което на практика блокира бизнеса, намалява работните места и приходите в ДОО. Предложението на АИКБ да има разграничения по региони не е ново, то бе предложено още преди три години. Тогава обаче не бе прието. Няма нищо ново под слънцето.

dir.bg

✓ МОД вече пречи на заетостта

Колкото повече нарастват МОД (особено когато това става несъобразено с икономическите фундаменти), толкова повече ще се засилва влиянието на МОД като инструмент на пазара на труда и толкова по-трудно ще бъде МОД да се използва като инструмент за борба с неформалната икономика.

По време на Кръглата маса, организирана от Асоциация на индустриалния капитал в България и Министерство на финансите, бяха представени пет различни предложения за системи за МОД. Тяхната основна цел е да предложат такива правила за изменението на МОД във времето, които да гарантират както липса на мотивация за неформални практики и за намаляване на заетостта, така и съобразяване с необходимостта за адекватни постъпления в социалните фондове. Т.е. системите въплъщават в себе си разбирането за дуалния характер на МОД и допускат гъвкавост при определянето на праговете. И петте системи почиват на солидни икономически аргументи, ориентирани са практически и са лесно използвани. Те могат да бъдат използвани поотделно или заедно – в комбинация. Примерни разчети по тях дават ориентир за темп на нарастване на средния МОД за 2015 г. спрямо 2014 г. в интервала 0.55 % - 3.60 %.

Системите нямат за цел да задават “точно” изменение на МОД, а да предложат аргументирани ориентири за преговори. И това е най-добрият възможен вариант – нищо не може да замени свободното договаряне, при което може да се отчитат всички специфики към всеки даден момент и във всяка икономическа дейност. Обаче, без да се ограничава свободата на договарянето, би било рационално да има система (или системи), която да отчита икономически дадености и по този начин да дава обективна основа за постигането на разбирателство при договарянето.

Системата на МОД, така както е изградена понастоящем, има двойна роля за българската икономика, стана ясно на дискусиата. От една страна, тя е компонент на макроикономическата и социална политика, който има за цел борбата с неформалната икономика и адекватното попълване на социалните фондове. От друга страна, тя е и инструмент за интервенция на трудовия пазар, който влияе върху разходите за труд и следователно може да повлияе и върху конкурентоспособността, разпределението на доходите, заетостта и мотивацията за неформални практики.

Системата е изиграла исторически и продължава да играе позитивна роля за изсветляване на неформалната икономика, за стимулиране на коректната конкуренция между производителите, за гарантиране на осигурителните права на множество индивиди, за попълването на социалните фондове и за ограничаване на техните дефицити. Но на този етап и в настоящия си вид тя до голяма степен е изчерпала своята полезност и поражда и проблеми.

Какви са те? Колкото повече нарастват МОД (особено когато това става несъобразено с икономическите фундаменти), толкова повече ще се засилва влиянието на МОД като инструмент на пазара на труда и толкова по-трудно ще бъде МОД да се използва като инструмент за борба с неформалната икономика. Неизбежното влияние на МОД върху пазара на труд означава, че изсветляването на българската икономика не може да стане само чрез систематичното им повишаване. Няма да е възможно с един инструмент (МОД) да се постигне едновременно и значително изсветляване на неформалната икономика, и позитивни ефекти на пазара на труда. Наред с МОД, ще са необходими и други активни мерки за намаляване на неформалната икономика в България. Колкото повече нарастват МОД, толкова по-трудни ще стават преговорите за тях.

Желателните характеристики на една рационална система на МОД, към настоящия етап, трябва да са такива, че да отчитат потенциалното влияние на МОД върху официалната и върху неформалната заетост, необходимостта от гарантиране на набирането на достатъчно финансов ресурс за попълване на социалните фондове, съществуващите различия между трудовите пазари в регионален план и разликата в икономическите възможности на големи и малки предприятия. В същото време такава система трябва да се оповава на обективни, публично достъпни статистически данни, генерирани с необходимата честота и регулярност от институции, които не участват в преговорния процес за

МОД. И накрая, системата трябва да бъде относително семпла, за да е разбираема и лесна за интерпретация и използване.

Коментар на КНСБ

Ръководството на КНСБ заявява, че не приема предложението на Асоциацията на индустриалния капитал в България минималните осигурителни доходи да са съобразени с големината на предприятията и с различията на основните характеристики на регионалните трудови пазари. Това се посочва в съобщение на пресцентъра на синдиката. Според КНСБ това би довело до дискриминационно отношение към работниците и служителите, полагащи еднакъв труд в различните предприятия и региони. В съобщението се посочва, че ръководството на КНСБ отдавна е изразило позицията на конфедерацията по този въпрос.

novini.bg

✓ **Работодателите: 400 лв. минимална заплата е неадекватно предложение**

Синдикатите приветстват идеята на социалния министър Йордан Христосков, заявиха от КНСБ

Вредите от минималните осигурителни доходи са повече от ползите. След като системата се запазва, следва да се усъвършенства, защото тя даде много дефекти. Това заяви в сутрешния блок на БНТ председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев. По думите разликите между заплатите в отделните области са значителни, а минималните осигурителни прагове са едни и същи. Това натоварва малкия и среден бизнес и увеличава делът на сивия сектор, посочи Велев. От Асоциацията предлагат да се договорят минимални осигурителни прагове, които да важат за регионите със средни доходи, а ставките да се вдигат с 10% за регионите с високи доходи и да се намалят с толкова за регионите с ниски доходи. Според работодателската организация минималните осигурителни доходи трябва да са обвързани с производителността на труда и да осигуряват стабилност за пенсионната система. От Асоциацията също така, че подобна формула може да се заложи и при изчисляването на минималната работна заплата. Вицепрезидентът на КНСБ Иван Кокалов заяви, че синдикатът предлага да има равно заплащане за упражняването на едни и същи професии. Той подчерта, че минималните осигурителни прагове не трябва да бъдат намалявани, тъй като това ще доведе и до спад на минималните заплати. Кокалов посочи, че синдикатите приветстват идеята на социалния министър Йордан Христосков за въвеждане на минимална работна заплата от 400 лв. Васил Велев пък определи предложението като неадекватно. По думите му то ще доведе до това, че няма да се разграничава квалифицирания от неквалифицирания труд.

vsichkinovini.com

✓ **Бизнесът иска минималните осигуровки да зависят от региона**

Спорът за бъдещето на минималните осигурителни прагове навлезе в нов етап, след като вчера Асоциацията на индустриалния капитал представи предложенията си за промени в системата. Както "Сега" писа, Европейската комисия настоява да преразгледаме праговете, за да гарантираме, че системата не оскъпява наемането на нискоквалифицираните работници. Засега обаче правителството се въздържа да предлага промени.

Системата за определяне на праговете трябва да отчита съществуващите различия на трудовия пазар в регионален план и разликата в икономическите възможности на големи и малки предприятия, посочват от АИКБ. Шефът на асоциацията Васил Велев предложи регионите да бъдат разделени на три според средната заплата в тях - на бързо развиващи се, на региони със средни и с ниски доходи. "Договорените прагове трябва да важат за регионите със средни доходи, за тези с високите доходи да се добавят 10%, а за регионите с ниски доходи - да се извадят 10%", обясни Велев. Сега праговете са еднакви за цялата страна, докато в София-град средната заплата за последното тримесечие на 2013 г. е била 1215 лв., а във Видин по същото време - 543 лв.

Същите условия могат да бъдат заложили и за минималната заплата, смята пък проф. Стефан Петранов, експерт в проекта на АИКБ. Васил Велев стигна дори по-далече и отново повдигна въпроса трябва ли въобще да имаме минимална заплата. "В 7 от 28-те страни в ЕС няма минимална заплата и статистиката сочи, че там безработицата е с 50% по-ниска, отколкото в останалите 21 страни", посочи Велев. Според него най-ниското възнаграждение също трябва да бъде договорено или поне да се определя въз основа на данни за икономиката.

От 2003 до 2014 г. минималната заплата е увеличена с 209% - от 110 на 340 лв., а средният минимален осигурителен доход е нараснал със 169% - от 180 на 485 лв. Тези темпове значително изпреварват темповете на икономическия растеж, производителността и инфлацията, посочват в свой доклад по темата АИКБ. Така се стигна дотам в редица дейности нискоквалифицираните работници да получават реално по-малко от определения за тях осигурителен праг. Изследването на асоциацията показва, че по-високото съотношение на праговете спрямо средната заплата води до увеличаване на сивата икономика в сектора - повече хора работят без договор, повече преминават на непълно работно време и на срочни договори.

Ефектът на праговете върху осигурителната система е значителен. М.г. например са били осигурени средногодишно 2 729 800 души, а общият им осигурителен доход е бил 20.4 млрд. лв. Ако тези хора бяха осигурени на минимална заплата, каквато масово беше практиката до 2003 г., осигурителният им доход щеше да бъде с 9.3 млрд. лв. по-малък, което щеше да доведе до нарастване на дефицитите в осигурителните системи с 2.8 млрд. лв. 11.2% от близо 2 млн. българи, осигурени от работодател, внасят на нивото на прага или под него.

Изследването посочва още, че през годините има постоянна тенденция за намаляване на броя на отраслите със сключени споразумения. Например за 2014 г. действащи споразумения са постигнати в 43 икономически дейности от общо 85, т.е. само за половината. За 2015 г. към момента има подписани споразумения в 41 икономически дейности, в

които са заети около 1 млн. от осигурените работници и служители. Крайният срок за договарянето изтича в петък, а служебният вицепремиер и социален министър Йордан Христов вече предупреди, че ще наложи административен ръст в секторите без споразумение.

Синдикатите реагираха негативно на предложенията. Според КНСБ обвързването на праговете с големината на предприятието и особеностите на региона ще доведе до дискриминация на хора, работещи един и същ вид труд.

ВАРИАНТИ

АИКБ предлага пет модела за нова система за определяне на праговете, като тя само има за цел да допълни с обективни данни договарянето на ниво синдикати и работодатели. Единият модел е праговете да се обвържат с производителността на труда. Има вариант и директно да се смятат според нуждите на пенсионната система, като тогава ще се вземат предвид инфлация и среден осигурителен доход, т.е. праговете ще вървят синхронно с индексацията на пенсиите по швейцарското правило. Трети вариант ги обвързва с прогнозни данни, а другите са различни комбинации между тези три. Примерните разчети показват, че ако се избере един от тях, догодина праговете трябва да се увеличат в интервала 0.55-3.6%. Към момента средният договорен ръст за 2015 г. е 4.2%.

economynews.bg

✓ МОД вече пречи на заетостта

По време на Кръглата маса, организирана от Асоциация на индустриалния капитал в България и Министерство на финансите, бяха представени пет различни предложения за системи за МОД. Тяхната основна цел е да предложат такива правила за изменението на МОД във времето, които да гарантират както липса на мотивация за неформални практики и за намаляване на заетостта, така и съобразяване с необходимостта за адекватни постъпления в социалните фондове. Т.е. системите въплъщават в себе си разбирането за дуалния характер на МОД и допускат гъвкавост при определянето на праговете. И петте системи почиват на солидни икономически аргументи, ориентирани са практически и са лесно използвани. Те могат да бъдат използвани поотделно или заедно – в комбинация. Примерни разчети по тях дават ориентир за темп на нарастване на средния МОД за 2015 г. спрямо 2014 г. в интервала 0.55 % - 3.60 %.

Системите нямат за цел да задават "точно" изменение на МОД, а да предложат аргументирани ориентир за преговори. И това е най-добрият възможен вариант – нищо не може да замени свободното договаряне, при което може да се отчитат всички специфики към всеки даден момент и във всяка икономическа дейност. Обаче, без да се ограничава свободата на договарянето, би било рационално да има система (или системи), която да отчита икономически дадености и по този начин да дава обективна основа за постигането на разбирателство при договарянето.

Системата на МОД, така както е изградена понастоящем, има двойна роля за българската икономика, стана ясно на дискусиата. От една страна, тя е компонент на макроикономическата и социална политика, който има за цел борбата с неформалната икономика и адекватното попълване на социалните фондове. От друга страна, тя е и инструмент за интервенция на трудовия пазар, който влияе върху разходите за труд и следователно може да повлияе и върху конкурентоспособността, разпределението на доходите, заетостта и мотивацията за неформални практики.

Системата е изиграла исторически и продължава да играе позитивна роля за изсветляване на неформалната икономика, за стимулиране на коректната конкуренция между производителите, за гарантиране на осигурителните права на множество индивиди, за попълването на социалните фондове и за ограничаване на техните дефицити. Но на този етап и в настоящия си вид тя до голяма степен е изчерпала своята полезност и поражда и проблеми.

Какви са те? Колкото повече нарастват МОД (особено когато това става несъобразено с икономическите фундаменти), толкова повече ще се засилва влиянието на МОД като инструмент на пазара на труда и толкова по-трудно ще бъде МОД да се използват като инструмент за борба с неформалната икономика. Неизбежното влияние на МОД върху пазара на труд означава, че изсветляването на българската икономика не може да стане само чрез систематичното им повишаване. Няма да е възможно с един инструмент (МОД) да се постигне едновременно и значително изсветляване на неформалната икономика, и позитивни ефекти на пазара на труда. Наред с МОД, ще са необходими и други активни мерки за намаляване на неформалната икономика в България. Колкото повече нарастват МОД, толкова по-трудни ще стават преговорите за тях.

Желателните характеристики на една рационална система на МОД, към настоящия етап, трябва да са такива, че да отчитат потенциалното влияние на МОД върху официалната и върху неформалната заетост, необходимостта от гарантиране на набирането на достатъчно финансов ресурс за попълване на социалните фондове, съществуващите различия между трудовите пазари в регионален план и разликата в икономическите възможности на големи и малки предприятия. В същото време такава система трябва да се оповава на обективни, публично достъпни статистически данни, генерирани с необходимата честота и регулярност от институции, които не участват в преговорния процес за МОД. И накрая, системата трябва да бъде относително семпла, за да е разбираема и лесна за интерпретация и използване.

Коментар на КНСБ

Ръководството на КНСБ заявява, че не приема предложението на Асоциацията на индустриалния капитал в България минималните осигурителни доходи да са съобразени с големината на предприятията и с различията на основните характеристики на регионалните трудови пазари. Това се посочва в съобщение на пресцентъра на синдиката. Според КНСБ това би довело до дискриминационно отношение към работниците и служителите, полагащи еднакъв труд в различните предприятия и региони. В съобщението се посочва, че ръководството на КНСБ отдавна е изразило позицията на конфедерацията по този въпрос.

✓ От Асоциацията на индустриалния капитал предлагат минимални осигурителни прагове по региони и големина на фирмата

Да се договорят минимални осигурителни прагове, които да важат за регионите със средни доходи, а ставките да се вдигат с 10 процента за регионите с високи доходи и да се намалят с толкова за регионите с ниски доходи. Това е едно от предложенията на Асоциацията на индустриалния капитал в България за реформа в определянето на минималните осигурителни доходи по професии, тъй като в сегашния си вид тези прагове са изчерпали своята полезност за изсветляване на икономиката и вече пораждаат проблеми.

Според работодателската организация минималните осигурителни доходи трябва да са обвързани с производителността на труда и да осигуряват стабилност за пенсионната система. Експертите смятат също така, че подобна формула може да се заложи и при изчисляването на минималната работна заплата.

Бизнес организацията смята, че при сегашното силно разслоение на трудовия пазар и огромните разлики в заплатите в различните региони на страната, в сегашния вид единните минимални осигурителни доходи стават вредни.

Асоциацията предлага пет варианта за промяна на минималните осигурителни прагове, които са гъвкави и допускат комбинации и ако те се приложат при договарянето на минималните осигуровки за 2015 г. ще доведат до повишаване на праговете между 0.55 на сто и 3.6 процента.

С уговорката, че свободното договаряне на осигурителния доход е най-добрият възможен вариант, отчитащ спецификите на браншовите, от асоциацията посочват, че праговете може да се обвържат с производителността на труда, да се вдигат според нуждите на пенсионната система или да има комбинация между двата подхода. Вариант е и праговете да растат според икономическите прогнози или да се комбинира използването на исторически и прогнозни данни при фиксирането на минималните осигурителни доходи.

Според председателя на асоциацията Васил Велев, в момента определянето на минималните осигурителни прагове има двоен ефект и основната му цел – изсветляването на икономиката, се изкривява, тъй като кара част от фирмите да излизат в сивия сектор заради невъзможността да плащат исканите от тях осигуровки.

Затова и той предлага регионите да бъдат разделени на три според размера на средната работна заплата в тях - на бързо развиващи се, на региони със средни и с ниски доходи. "Договорените прагове да важат за регионите със средни доходи, за тези с високите доходи да се добавят 10%, а за регионите с ниски доходи – да се извадят 10%", обясни Велев.

"Съвсем логично е социалното министерство да погледне на предложената система като възможност да се изчислява минималната работна заплата", допълни проф. Стефан Петранов.

"Изобщо е под въпрос дали трябва да има такава. В 7 от 28-те страни в ЕС няма минимална заплата и статистиката сочи, че там безработицата е с 50% по-ниска, отколкото в останалите 21 страни", заяви Васил Велев. Според него минималната работна заплата също трябва да бъде договаряна или поне да се определя въз основа на данни за икономиката.

Работодателите акцентираха също така, че за промяна на начина за определяне на минималните осигурителни прагове не са необходими промени в законодателството, а само добра воля.

✓ Вдигат праговете за осигуровки с над 4%

Синдикати и работодатели са договорили нови минимални осигурителни доходи само за половината от икономическите дейности за догодина. Средният ръст в 41 бранша е 4.2%, пише вестник "Стандарт". Министерството на труда даде още няколко дни до края на тази седмица за сключване на още споразумения. Служебният министър Йордан Христосков вече обяви, че в отраслите, където не са водени преговори, ще наложи административно увеличение, равно на постигнатия среден ръст. Бизнесът е против тази намеса и настоява осигурителните прагове в отраслите без договореност да останат без промяна. От Асоциацията на индустриалния капитал (АИКБ) предлагат в бъдеще тези прагове да се договорят не само по отрасли, но и по региони и в зависимост от големината на фирмата. В районите, където преобладават възнаградения, по-ниски от средната заплата за страната, ръстът на осигурителните доходи да е по-скромен от богатите райони. Аналогично АИКБ предлага в малките фирми да се определят по-ниски увеличения от големите компании. Според АИКБ този подход може да се приложи и при определянето на минималната работна заплата. Така тя ще стане диференцирана в зависимост от големината на предприятието и къде се намира то - в беден или богат регион. "Това е абсолютна дискриминация към работещите, които полагат еднакъв труд в различните предприятия и региони", коментираха от КНСБ. Синдикатите настояват служебният социален министър да разпростре договорения среден ръст на минималните осигурителни доходи върху всички браншове без споразумения.

✓ Минималните осигурителни доходи според региона?

Минималните осигурителни доходи да се договорят по региони и според големината на предприятието, предлагат от Асоциацията на индустриалния капитал в България. Според представители на организацията в момента минималните осигурителни доходи в този си вид намаляват заетостта и автоматично увеличават безработицата сред българите.

35,5% от работодателите у нас са на мнение, че минималните осигурителни доходи ограничават и намаляват заетостта. Близо 35 на сто приемат, че минималните осигурителни доходи увеличават безработицата в региона, в който работят.

Анкета, направена от асоциацията, сочи още, че близо 38 на сто смятат, че минималните осигурителни доходи увеличават сивия сектор в страната ни.

"Ако не може изобщо да се премахнат сегашните минимални осигурителни доходи и нямаме смелостта да го направим, то поне нека да усъвършенстваме системата", каза председателят на асоциацията Васил Велев.

По данни на АИКБ сивата икономика у нас е намаляла значително през тази година, но продължава да е в стагнация.

insmarket.bg

✓ **Работодатели искат нова система за минималните осигурителни вноски**

Системата на минималните осигурителни доходи у нас не е ефективна, обявиха от Асоциацията на индустриалния капитал

Национално представената работодателска организация предупреди, че в този си вид минималните осигурителни прагове намаляват заетостта и автоматично увеличават безработицата сред българите.

Около 36% от работодателите у нас са на мнение, че минималните осигурителни доходи ограничават и намаляват заетостта, а около 38 на сто са категорични, че в този си вид минималните осигурителни прагове увеличават сивия сектор в страната.

Затова от Асоциацията на индустриалния капитал предлагат да се определят реални, икономически обосновани размери на минималните суми за осигуряване и обвързване на минималната работна заплата с инфлацията. Работодателите са на мнение и че размерът на минималните осигурителни вноски трябва да се определя по региони и по вида професионални сфери.

Васил Велев дори се обяви за премахване на системата на минималните прагове, а България да премине към системата за минимално заплащане на час. В седем страни в ЕС тази система е въведена в момента. Там безработицата е с няколко процентни пункта по-ниска от тази в другите страни от общността, където има строго определена минимална работна заплата.

haskovo.net

✓ **Вдигат праговете за осигуровки с над 4%**

Синдикати и работодатели са договорили нови минимални осигурителни доходи само за половината от икономическите дейности за догодина. Средният ръст в 41 бранша е 4.2%.

Министерството на труда даде още няколко дни до края на тази седмица за сключване на още споразумения. Служебният министър Йордан Христов вече обяви, че в отраслите, където не са водени преговори, ще наложи административно увеличение, равно на постигнатия среден ръст. Бизнесът е против тази намеса и настоява осигурителните прагове в отраслите без договореност да останат без промяна.

От Асоциацията на индустриалния капитал (АИКБ) предлагат в бъдеще тези прагове да се договарят не само по отрасли, но и по региони и в зависимост от големината на фирмата. В районите, където преобладават възнаграждения, по-ниски от средната заплата за страната, ръстът на осигурителните доходи да е по-скромен от богатите райони. Аналогично АИКБ предлага в малките фирми да се определят по-ниски увеличения от големите компании. Според АИКБ този подход може да се приложи и при определянето на минималната работна заплата. Така тя ще стане диференцирана в зависимост от големината на предприятието и къде се намира то - в беден или богат регион.

"Това е абсолютна дискриминация към работещите, които полагат еднакъв труд в различните предприятия и региони", коментираха от КНСБ. Синдикатите настояват служебният социален министър да разпростре договорения среден ръст на минималните осигурителни доходи върху всички браншове без споразумения.

filibe.com

✓ **Бизнесът иска минималните осигуровки да зависят от региона**

Същите правила могат да се приложат и за най-ниското възнаграждение, смятат от Асоциацията на индустриалния капитал

Спорът за бъдещето на минималните осигурителни прагове навлезе в нов етап, след като вчера Асоциацията на индустриалния капитал представи предложенията си за промени в системата. Както „Сега“ писа, Европейската комисия настоява да преразгледаме праговете, за да гарантираме, че системата не оскъпява наемането на нискоквалифицираните работници. Засега обаче правителството се въздържа да предлага промени.

Системата за определяне на праговете трябва да отчита съществуващите различия на трудовия пазар в регионален план и разликата в икономическите възможности на големи и малки предприятия, посочват от АИКБ. Шефът на асоциацията Васил Велев предложи регионите да бъдат разделени на три според средната заплата в тях – на бързо развиващи се, на региони със средни и с ниски доходи. „Договорените прагове трябва да важат за регионите със средни доходи, за тези с високите доходи да се добавят 10%, а за регионите с ниски доходи – да се извадят 10%“, обясни Велев. Сега праговете са еднакви за цялата страна, докато в София-град средната заплата за последното тримесечие на 2013 г. е била 1215 лв., а във Видин по същото време – 543 лв.

Същите условия могат да бъдат заложили и за минималната заплата, смята пък проф. Стефан Петранов, експерт в проекта на АИКБ. Васил Велев стигна дори по-далече и отново повдигна въпроса трябва ли въобще да имаме минимална заплата. „В 7 от 28-те страни в ЕС няма минимална заплата и статистиката сочи, че там безработицата е с 50% по-ниска, отколкото

в останалите 21 страни“, посочи Велев. Според него най-ниското възнаграждение също трябва да бъде договаряно или поне да се определя въз основа на данни за икономиката.

От 2003 до 2014 г. минималната заплата е увеличена с 209% – от 110 на 340 лв., а средният минимален осигурителен доход е нараснал със 169% – от 180 на 485 лв. Тези темпове значително изпреварват темповете на икономическия растеж, производителността и инфлацията, посочват в свой доклад по темата АИКБ. Така се стигна дотам в редица дейности нискоквалифицираните работници да получават реално по-малко от определения за тях осигурителен праг. Изследването на асоциацията показва, че по-високото съотношение на праговете спрямо средната заплата води до увеличаване на сивата икономика в сектора – повече хора работят без договор, повече преминават на непълно работно време и на срочни договори.

Ефектът на праговете върху осигурителната система е значителен. М.г. например са били осигурени средногодишно 2 729 800 души, а общият им осигурителен доход е бил 20.4 млрд. лв. Ако тези хора бяха осигурени на минимална заплата, каквато масово беше практиката до 2003 г., осигурителният им доход щеше да бъде с 9.3 млрд. лв. по-малък, което щеше да доведе до нарастване на дефицитите в осигурителните системи с 2.8 млрд. лв. 11.2% от близо 2 млн. българи, осигурени от работодател, внасят на нивото на прага или под него.

Изследването посочва още, че през годините има постоянна тенденция за намаляване на броя на отраслите със сключени споразумения. Например за 2014 г. действащи споразумения са постигнати в 43 икономически дейности от общо 85, т.е. само за половината. За 2015 г. към момента има подписани споразумения в 41 икономически дейности, в които са заети около 1 млн. от осигурените работници и служители. Крайният срок за договарянето изтича в петък, а служебният вицепремиер и социален министър Йордан Христосков вече предупреди, че ще наложи административен ръст в секторите без споразумение.

Синдикатите реагираха негативно на предложенията. Според КНСБ обвързването на праговете с големината на предприятието и особеностите на региона ще доведе до дискриминация на хора, работещи един и същ вид труд.

ВАРИАНТИ

АИКБ предлага пет модела за нова система за определяне на праговете, като тя само има за цел да допълни с обективни данни договарянето на ниво синдикати и работодатели.

Единият модел е праговете да се обвържат с производителността на труда. Има вариант и директно да се смятат според нуждите на пенсионната система, като тогава ще се вземат предвид инфлация и среден осигурителен доход, т.е. праговете ще вървят синхронно с индексацията на пенсиите по швейцарското правило.

Трети вариант ги обвързва с прогнозни данни, а другите са различни комбинации между тези три. Примерните разчети показват, че ако се избере един от тях, догодина праговете трябва да се увеличат в интервала 0.55-3.6%. Към момента средният договорен ръст за 2015 г. е 4.2%.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Капитал Daily](#)

✓ Слаб интерес към компенсациите заради руското ембарго

До края на седмицата се очакват промени в евросхемите за подпомагане

На фона на сериозните притеснения в Европа заради огромния брой кандидатстващи за компенсации заради руското ембарго и очакваната промяна в схемите за подпомагане данните до момента показват, че българските производители проявяват сравнително слаб интерес към схемите. За първите две седмици, в които може да се кандидатства за средства за нереализирани на пазара плодове и зеленчуци и в които се очакваше най-много кандидатстващи, са подадени заявления за близо 1.4 млн. евро. Същевременно пък до края на седмицата се очакват промени в подпомагането на земеделците, след като преди няколко дни Брюксел спря приема на документи заради огромния брой кандидати в целия ЕС.

Малко кандидати в България

В началото на септември във всички държави членки започна прием на заявления от производители на плодове и зеленчуци, чиято бързо разваляща се продукция не може да бъде реализирана на пазара. Компенсациите включват опции нереализираната продукция от домати, краставици, зеле, ябълки, круши и др. да не се прибира от полето, а да се дари за благотворителност или да се предаде за храна за животни. Общият бюджет за всички държави членки пък е 125 млн. евро, като приемът на документи може да бъде спряен, ако има много кандидати. Данните до момента на земеделското министерство обаче показват, че интересът от България е вял. Справка на ведомството, поискана от "Капитал Daily", показва, че в първите две седмици са подадени 164 молби за еврокомпенсации. Производителите пък са поискали общо 1.385 млн. евро като подпомагане.

Промени в схемите за кандидатстване

До края на седмицата се очаква ЕК да обяви новите мерки за подпомагане на фермерите, заяви в началото на седмица европейският комисар по земеделие Дачиан Чолош по време на дискусия в европарламента. На този етап не е ясно дали се планира създаването на нови схеми или пък промени в настоящите. През миналата седмица Брюксел поиска спиране на приема на документите заради огромния брой кандидатстващи земеделци. Проблем се оказа схемата за неприбиране на реколтата от полето, по която са подадени много заявления, най-вече от Полша, която по информации в различни медии е поискала между 70 и 90% от определения общ бюджет.

По неофициална информация се обмисля по схемата за неприбиране на реколта да не се дават компенсации за определени зеленчуци като домати, чушки и краставици заради съмнения за евентуални злоупотреби. На този етап обаче няма окончателно решение.

✓ **Производителите на плодове и зеленчуци искат по-високи субсидии**

Предлагат парите за тях да се изравнят с тези за животновъдите

Изравняване на субсидиите за производителите на плодове и зеленчуци с тези на животновъдите. За това настояха в сряда браншови сдружения от овощарския и градинарския сектор. Те предлагат да се промени изпратеният от кабинета "Орешарски" национален план за разпределение на европейските субсидии между различните браншове. Предложението засега е 67% от парите по т.нар. обвързана подкрепа да се дават за животновъдите, а останалите 33% - за стопаните, отглеждащи зеленчуци и плодове. Според зеленчукопроизводителите и овощарите обаче това не е справедливо и съгласувано с бранша и са необходими спешни корекции, крайният срок за които е декември. От земеделското министерство обявиха вчера, че през следващата седмица предстои среща с бранша, след което ще се вземе и решение дали ще се правят промени.

Изпратеният план

В края на мандата си кабинетът "Орешарски" изпрати в Брюксел предложението си за разпределението на директните плащания по различните схеми. Според еврорегламентите 13% от годишните суми, получавани от евросъюза като субсидии, могат да бъдат прехвърлени по т.нар. схеми, обвързани с производството, които трябва да насърчат животновъдството, овощарството и зеленчукопроизводството. Става въпрос за близо 120 млн. евро годишно, които да се разпределят между тези сектори. В изпратения до Брюксел план е заложено, че 79.1 млн. евро от евросредствата, т.е. 67%, ще отиват за животновъдство. Останалите 33%, които са общо 39.7 млн. евро, ще се насочат към сектор плодове и зеленчуци. В предложението е заложено още и национална субсидия за животновъдството от 46.7 млн. евро.

Искания за корекции

Вчера на пресконференция браншовите сдружения от градинарския и овощарския сектор обявиха, че настояват за ново разпределение на субсидиите, като вече са изпратили искане до служебното правителство. "Предложението на министерството на земеделието не ни удовлетворява. Ние искаме от настоящото правителство да разработи ново предложение и най-късно до 10 ноември то да бъде внесено в ЕК", обясни Слави Трифонов от Съюза на градинарите в България.

Идеята на производителите е получаваните средства за тези сектори да се изравнят с животновъдството. За целта те предлагат от европейските субсидии за обвързана подкрепа 81.85 млн. евро да бъдат насочени към сектор плодове и зеленчуци, а 36.78 млн. евро - към животновъдството. Заедно с националните доплащания за овце, кози и крави, които са 46.7 млн. евро, този бранш ще получи същата годишна субсидия, обявиха сдруженията. "Обещанията бяха, че нашият сектор ще бъде приоритет, а се оказа, че не е така. Не искаме да водим война с другите браншове, а да седнем всички и да обсъдим нещата", коментира Коста Петров от асоциацията на овощарите.

Според сдруженията от животновъдния бранш обаче това разпределение не трябва да се коригира. Пред "Капитал Daily" председателят на националния съюз на животновъдите Бойко Синапов коментира, че положението и в животновъдство, и в овощарството и зеленчукопроизводството е тежко, а финансирането за всеки от тях - недостатъчно. "Бихме подкрепили увеличаването на субсидиите и за двата сектора чрез други инструменти, но не и промяна на това разпределение", коментира Синапов.

Вчера от земеделското министерство не обявиха дали имат проект за промяна на разпределението на субсидиите между двата сектора. От ведомството казаха, че следващата седмица предстои среща с производителите на плодове и зеленчуци, на която ще се обсъдят исканията им. След това ще се вземе и решение дали България ще изпрати в Брюксел предложение за корекции в концепцията за директните субсидии. Крайният срок за това е в края на 2014 г.

✓ **Реформа в университетите - втори опит**

Служебният кабинет подобри стратегията за развитие на висшето образование, остава обаче тя да се приложи на практика

Финансиране според качеството, реализацията на завършилите и научните резултати, реформиране на учебните програми, оптимизиране на университетската мрежа, контрол на качеството на висшето образование от страна на държавата. Това са някои от най-важните мерки, които предвижда актуализираният проект на стратегия за развитие на висшето образование в България за периода 2014-2020 г. Той беше представен за обсъждане от служебния екип в Министерството на образованието и науката миналата седмица като идеята е да бъде приет от служебния кабинет и после гласуван от новото Народно събрание.

Предишният вариант на стратегията успя да мине през гласуване в Министерския съвет, но не и през парламента. Въпреки че беше доста амбициозен и съдържаеше някои революционни предложения, той беше критикуван от част от академичната общност, а на места приложението на мерките му беше неясно. Новият вариант е доста подобрена версия, с по-детайлен анализ на сегашното състояние и план за действие за прилагането на предложенията за реформи. Основните му цели са подобряване на достъпа до висше образование и увеличаване на дела на завършилите (до 36% на възраст между 30 и 34 години през 2020 г.), повишаване на качеството на висшето образование и на съвместимостта му с европейските системи, ефективна връзка с пазара на труда, стимулиране на научноизследователската дейност. Планът е финансирането на мерките да дойде както от националния бюджет, така и от европейските фондове, основно чрез оперативна програма "Наука и образование за интелигентен растеж".

Къде сме в момента

Анализът в стратегията на сегашното състояние на българското висше образование отново повтаря основните проблеми на системата през последните години. Броят на висшите училища надвишава значително този в съпоставими като население и територия страни от Европейския съюз (в България той е 51 при население 7,2 млн. души, докато в Австрия - 53 при 8,5 млн. души, Швеция - 40 при 9,6 млн. души, Чехия - 47 при 10,5 млн. души, Финландия - 40 при 5,4 млн. души). По-големият брой висши училища в България не е и довел до по-високо качеството и ефективност на образованието - според анализа системата реагира бавно на променящите се изисквания към квалификацията на специалистите, контролът от страна на държавата е занижен, а делът на висшистите е все още нисък - 26,9% от населението на възраст от 30 до 34 години. Освен това все повече млади хора предпочитат да учат извън страната, а обучението на голямата част от останалите тук не отговаря на реалното търсене на пазара на труда. Много от студентите не се реализират по съответната специалност. Съществува и остър и траен дефицит на кадри по инженерни и технически специалности. "На младите специалисти липсват както адекватни практически приложими познания, така и умения и навици", показва още анализът. Проблем е и ниският дял средства, които държавата отделя за научна и развойна дейност - през 2012 г. само 0,64% от БВП при средно за ЕС 2,06%. България изостава сериозно и по отношение на приноса на иновациите в създаването на добавена стойност - 26% при 45% средно за ЕС. Едновременно с това ниското ниво на научните резултати в някои висши училища и професионални направления не позволява използването на връзката образование – наука – икономика, смятат авторите на стратегията. И напомнят, че в много висши училища "самоцелно се обявяват несвойствени специалности единствено с цел привличане на студенти".

Както и в предишния си вариант, и сега стратегията посочва моделът на финансиране като слабо място на цялата система на висшето образование. Според документа това от една страна се дължи на недостига на ресурси, от друга обаче и на неефективното използване на наличните. Доскоро държавната субсидия се разпределяше единствено според броя на приетите студенти. В момента се взема предвид и качеството на образованието, но над 90% от субсидията продължава да зависи от броя на студентите. "Този принцип води до уравниловка и начинът за разпределяне на финансирането не стимулира постигането на по-високо качество на предлаганото образование", пише в документа. Липсва и прозрачност и публичен контрол върху начина на използването на средствата. Висшите училища пък не могат да развиват стопанска дейност, което е пречка пред създаването на спин-оф фирми и реализирането на технологичен трансфер.

И какъв е изходът

Стратегията на служебния кабинет акцентира върху оптимизирането на мрежата от висши училища - но не с административен натиск, а чрез финансови механизми и интеграция и обединение на висши училища на регионален и предметен принцип. Според авторите на документа трябва да се въведат два типа висши училища според извършването на изследователска дейност. Изследователските ще имат право на финансиране за научна дейност от националния бюджет, но ще имат и задължение да се отчетат пред държавата и обществото за ефективността на изразходваните средства за наука (това ще бъде и част от оценката им при акредитация). Те ще имат и право да обучават докторанти. Останалите университети няма да могат да обучават докторанти и няма да имат задължения за провеждане на научна дейност, без това да пречи техни преподаватели да провеждат научни изследвания. Стратегията предвижда и регламентиране на многопрофилни университети и специализирани висши училища, които обучават студенти само в едно или няколко свързани професионални направления, както и премахване на степента "професионален бакалавър". Важен момент е и финансирането според качеството на преподаването и научните изследвания. Идеята е частта от субсидията, която се разпределя според броя на обучавани студенти постепенно да се намали до 40%, а останалата част да се разпределя според обективни критерии за качество на обучението, като успешна реализация на студентите (процент заети, начална заплата), научни резултати и съотношение между броя на кандидатите и броя на приетите студенти. Предвижда се закриване на несвойствени професионални направления и специалности и прекратяване на утвърждаването на прием за професионалните направления с най-ниски резултати.

Идея на стратегията е и рейтинговата система на университетите да се разшири с по-добър модел на акредитация и външна оценка от международни експерти. За новата акредитация се предлага всеки преподавател да може да бъде член на академичния състав на само едно висше училище.

За да се подобри достъпът до висше образование се предвиждат финансови стимули за високи постижения, усъвършенстване на системата за предоставяне на стипендии и повече форми на учене през целия живот. А за по-добра връзка с пазара на труда - съобразяване с прогнозите за търсенето и предлагането на работна сила, създаване на профил на компетентностите за всяка специалност и целево финансиране на стратегически за страната направления.

За разлика от предишния вариант, новата стратегия не разглежда въпроса с управлението на университетите. В старата версия се предлагаше разделяне на академичното и стопанското управление на висшите училища, макар и да не беше напълно ясно как точно ще се случи. Сега служебният екип в МОН предлага единствено промяна на функциите и състава на Съвета на настоятелите.

Като цяло все пак стратегията представя доста сериозна реформа във висшето образование. Ако бъдат изпълнени мерките в нея, картината в българските университети след няколко години може да изглежда по съвсем друг начин. Въпросът е обаче следващото правителство да продължи в същата посока, така че документът да не остане само поредното добро намерение.

Основни дефицити на висшето образование в България

- разминаване между компетентностите на завършилите и потребностите на пазара на труда; недостиг на кадри в областта на инженерно-техническите, природните, педагогическите и други сфери
- изоставане на методите на преподаване, демотивация на младите преподаватели и изследователи, застаряване на академичния състав; неактуални учебни програми; несвойствени специалности в някои висши училища

- слабости при прилагането на вътрешните системи за управление на качеството и усложнени и неефективни процедури за акредитация
 - недостатъчна изходяща и слаба входяща мобилност на студенти и преподаватели
 - недостатъчно финансиране на фундаментални и приложни научни изследвания и на експериментална развойна дейност; остаряла и недостатъчна научна инфраструктура; средствата за наука се разпределят между всички висши училища независимо от научните резултати
 - недостатъчна ефективност и прозрачност на начина за използването на финансовите ресурси; липса на стимули за повишаване на качеството и за постигане на високи резултати
- Какво предлага стратегията

- въвеждане на строги контролни механизми за качество от страна на държавата
- усъвършенстване на акредитационния модел и рейтинговата система на висшите училища
- диференциране на финансирането според качеството и реализацията на завършилите, както и диференцирано предоставяне на субсидията за научна дейност въз основа на научните резултати
- въвеждане на ограничителен праг при предоставянето на субсидия за научна дейност; подкрепа за научни проекти, към които има интерес от водещи фирми; регламентиране на извършването на стопанската дейност на висшите училища
- осигуряване на възможности за квалификация на преподавателите и пост-докторантите
- реформиране на учебните програми и учебното съдържание
- усъвършенстване на системата за прием съобразно резултатите от оценяването на професионалните направления
- приемане на нов класификатор на областите на висше образование и професионалните направления, който да е напълно съгласуван с международните
- усъвършенстване на модела за кредитиране на студенти и докторанти, както и на системата за предоставяне на стипендии
- форми на учене през целия живот и електронните форми за дистанционно обучение
- използване на прогнозите за търсенето и предлагането на работна сила в България при определянето на потребностите от специалисти с висше образование и планирането на приема във висшите училища; целево финансиране на стратегически за страната направления; финансиране на студентски стажове и практики
- регламентиране на многопрофилни университети и специализирани висши училища, които обучават студенти само в едно или няколко свързани професионални направления; регламентиране статута на изследователски университет; премахване на образователно-квалификационната степен "професионален бакалавър"
- ежегодно повишаване на размера на финансовите средства за висше образование и научни изследвания като дял от БВП

[Вестник Стандарт](#)

✓ Токът скача до 10%

Цената на парното вероятно няма да се вдига, смята шефката на ДКЕВР

Токът ще поскъпне с по-малко от 10% от 1 октомври, стана ясно от думите на председателя на ДКЕВР Светла Тодорова. Засега обаче тя категорично отказа да даде по-точна прогноза. Ясно е само, че от октомври няма да има диференцирани цени на тока за бедни и богати. Тодорова обясни, че времето е твърде малко, за да се правят генерални промени и целта на регулатора е да компенсира в известна степен предишни решения, които са довели до дефицити в системата. Но предупреди, че предстоящото поскъпване няма да ги компенсира. За разлика от цената на тока, тази на парното вероятно няма да се вдига от следващия месец. Шефката на ДКЕВР обясни, че наредбата позволява при по-малки поскъпвания на газа, цената на парното да не се пипа. Тодорова допълни, че не е ясно дали ДКЕВР ще приеме предложението на "Булгаргаз" за вдигане на цената на синьото гориво с 1,59%, тъй като не всичко в заявлението на компанията е добре обосновано.

Дългосрочните договори на американските централи ТЕЦ "АЕС Гълъбово" и ТЕЦ "КонтурГлобал Марица-изток 3", и ВЕИ-централите, са "железни от правна гледна точка" и затова и новият състав на ДКЕВР ще търси помощ от ЕК по отношение на тях, стана ясно от думите на Светла Тодорова. Макар и да има подобни казуси с дългосрочни договори и в други европейски държави, решенията по тях са различни, обясни тя. Затова трябва да се изчака позицията на Брюксел.

✓ Европейската комисия може да накаже България заради КТБ

София. Финансовият министър Румен Порожанов не изключи възможността Европейската комисия да наложи наказателна процедура на България за неизплащането на гарантираните влогове в КТБ.

Към момента няма съдебни искиове, подадени от вложители в КТБ, но има редица жалби, обясни Порожанов след заседанието на Министерски съвет и добави, че дебатът ЕК е по отношение на правилното транспониране на директивата.

"При така създадената ситуация не е изключено ЕК да образува и процедура, но ние ще имаме срок, за да изчистим нередностите. Поели сме ангажимент, че ще отстраним това несъответствие", подчерта служебният министър на финансите, предаде БГНЕС.

По закон, а и според европейската директива за гарантираните депозити, вложителите с до 100 000 евро или 196 000 лева трябва да получат средствата си при ликвиден проблем на дадената кредитна институция. Проблемът обаче е, че в директивата е даден срок (около 20 дни), в който това трябва да се случи докато в нашия закон за гарантиране на влоговете в банките срок няма. Директивата е транспонирана, но не съвсем.

По думите на Порожанов трябва да има изменение в българския закон, за да отговаря изцяло на директивата. Това обаче може да се случи само с действащо Народно събрание. Т.е. вложителите с до 196 000 лв. в КТБ ще могат да си вземат парите едва след парламентарните избори и конституирането на следващия парламент.

Порожанов каза още, че финансовото министерство не разполагало с информация кои държавни дружества кога са изтеглили парите си от поставената под надзор банка. Той прехвърли към икономическото ведомство за такива въпроси, тъй като предимно енергийните дружества под неговата шапка имаха вложения в КТБ.

Досега около 10 общини са поискали безлихвени кредити от държавата, тъй като парите има са в КТБ. Преценката за отпускането се основава на размера на блокираните средства, като държавата отпуска само крайно необходимите. 39 млн. лв. са отпуснатите пари на 4 одобрени към момента общини.

[Вестник Класа](#)

✓ **Служебният кабинет отписа 152 млн. лева по "Околна среда"**

Финансовата корекция е 9,5% от стойността на 239 договора

В опит да осигури размразяването на плащанията по Оперативна програма "Околна среда", Министерският съвет прие решение в сряда за налагането на финансова корекция от 152 916 261 лева по Оперативна програма "Околна среда". Грешката представлява 9,5% от стойността на 239 договора, която е била обект на проверка.

Корекцията е определена въз основа на резултатите от работата на Управляващия орган, Сертифициращия орган и службите на Комисията. Тя следва да бъде изплащана през 2014 г. и следващите години.

Европейската комисия замрази плащанията по ОПОС в края на 2013 г., заради нарушения при обществените поръчки в периода 2010-2013 г. Със сегашното си решение служебното правителство реално признава, че при обществените поръчки, сключени в мандата на ГЕРБ 2010-2013 г., са допуснати груби нарушения. Досега страната ни е разплатила за договорени и извършени дейности по проекти по ОПОС близо 1,2 млрд. лв., откакто Брюксел е замразил програмата.

Еврокомисията е поела ангажимент да пристигне мисия за проверка на сертификата, която трябва да установи, че системите за одит и контрол на програмата работят нормално.

Освен пари по "Околна среда" България предстои да загуби сериозни средства и по Оперативна програма "Регионално развитие". През април ЕК замрази плащанията по две от осите на програмата – за развитие на туризма и градска инфраструктура. Мотивите отново бяха свързани с нарушения при обществени поръчки, сред които и тази за модернизиране на градския транспорт в Бургас.

[Вестник Преса](#)

✓ **Токът скача. До 10% засега**

Президентът може да получи квота в енергийния регулатор

Цените на тока за населението и малките фирми ще се повишат до 10% от 1 октомври. Това съобщи днес пред журналисти председателят на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) Светла Тодорова.

Конкретен проект за поскъпването ще се обсъжда утре на закрито заседание на комисията. Докладът с колко точно ще скочи токът ще бъде публикуван още същия ден. Повишението няма да реши проблема с натрупаните дефицити. То ще бъде само първа стъпка. Ще има и следващи увеличения, каза Тодорова. Целта на комисията обаче е „потребителите да не бъдат убити от новите цени“.

Тази есен няма да се правят генерални промени, няма да се въвеждат различни тарифи на тока за „бедни“ и за „богати“, за малко и за голямо потребление.

Регулаторът ще се опита да изясни до края на този месец какъв е реалният дефицит в НЕК, предизвикан от регулираните цени на тока. Досега този въпрос се замъглявал от разходите, направени за инвестиции като „Цанков камък“ и АЕЦ „Белене“. Някои действия на предишния състав на ДКЕВР спрямо електроразпределителните предприятия не са били съвсем законни, каза още Тодорова. Имало е например противоречия с принципите при намаляването на разходите и загубите на ЕРП.

Според председателя на ДКЕВР дългосрочните договори на НЕК с двете американски ТЕЦ в „Марица-изток“ са „железни от правна гледна точка“. Затова всякакви опити инвеститорите да бъдат силово накарани да променят нещо в договорите ще доведат до негативни резултати. Вместо ултиматуми трябва преговори с инвеститорите на равноправна основа.

Цените на топлата вода и парното няма да се променят от 1 октомври. Поскъпване на природния газ ще има, но то ще е по-малко от поисканите 1,59% от „Булгаргаз“.

Предполагам, че новият председател на ДКЕВР ще бъде избран в недалечно бъдеще от друга институция, а не от Министерския съвет, каза още Тодорова. Има подготвени промени в Закона за енергетиката, които засягат независимостта на комисията преди всичко. Там се предвижда членовете на ДКЕВР да бъдат избрани от парламента или на квотен принцип - от президента, парламента и изпълнителната власт. Тодорова уточни, че сегашният Ж мандат ще изтече през октомври 2015 г.

✓ **Вложители: Фалит на КТБ ще струва минимум 6 млрд. лева**

Според представители на фейсбук инициативата "КТБalive" БНБ води банката на Цветан Василев към фалит; вложителите готвят нови протести на 22 септември

БНБ тенденциозно и умишлено гони технически фалит на КТБ, само за да защитят собствените си кожи, коментира Борис Михайлов от фейсбук инициативата "КТБalive", предаде БГНЕС.

Участници в инициативата "КТБalive" дадоха днес пресконференция, по време на която за пореден път настояха за спешни действия за оздравяването и отварянето на КТБ. "КТБalive" не е защитник на Цветан Василев, ние защитаваме вложителите в банките, но една банка не може да се оздрави от ареста, това могат да го кажат само хора, които в живота си една лапка не са управлявали, коментира Михайлов. "Ще минат години и основните акционери ще осъдят България, защото не са им дали възможност да спасят банката и ние ще платим тези пари. Ще фалират хиляди фирми, а а стотици хиляди хора ще излязат на улицата, защото след затварянето на банката ще останат без работа и накрая", смята той.

"Ако държиш една банка 6 месеца затворена, тя ще фалира", коментира Михайлов. Членовете на инициативата вече са решили да водят дела заради това, че не нямат достъп до сметките си. "Искам да стане ясно, че всички централни банки в света и всички политици си защитават хората, но нашите финансисти, които са учили в "Карл Маркс" вероятно са останали в епохата на Карл Маркс, целта е да се унищожи цялата нация", каза още Михайлов. Според него даването на безлихвени заеми на общините, чийто сметки са в КТБ, е нарушение на Конституцията. Той призова политиците преди изборите да изработят пътна карта за оздравяването на КТБ.

Задкулисието е това, което се случва в КТБ, коментира председателят на ПП "Другата България" Божидар Томалевски, който е един от най-активните участници в инициативата. "Бездействието на управителя на БНБ Иван Искров и президента Росен Плевнелиев води КТБ към умишлен фалит", каза още Томалевски. Иван Искров лъже и се крие зад несъществуващи регулации и закони. БНБ е в правото си да отвори КТБ, смята той. В навечерието сме на гражданска война и ние няма да се спрем, следващият ни протест ще бъде на 22 септември, деня на Съединението, каза още Томалевски и поиска незабавно да стартират преговорите с акционера в КТБ, ЕРІС. Представители на инициатива дори искат да участват в преговорите с ЕРІС.

Минимум 6 милиарда лева ще струва фалитът на КТБ, коментира Вера Ахундова. Тя напомни, че обезпечените кредити в КТБ са за над 3,7 милиарда лева. За да бъдат изплатени те при фалит на банката 2,1 милиарда лева ще дойдат от фонда за гарантиране на кредитите, а останалите 1,6 трябва да дойдат от държавния бюджет. "Косвените загуби от затварянето на банката ще бъдат за окол 2,5-3 милиарда лева, минимум 60 000 ще са загубените работни места, за тях няма да бъдат плащани вече осогуровки, а фирмите, които ще фалират няма да плащат вече данъци", коментира Ахундова. Тя е убедена, че над половин милион българи ще бъдат засегнати от евентуалния фалит на банката.

✓ По Черноморието: Вълна от трудови договори заради проверки на ГИТ

Договорите със служители на морето масово с дата 10 юли, установила проверка на инспекцията по труда

Работодатели по морските курорти са подписвали трудови договори със своите служители в спешен порядък, след като бе обявено началото на масираните проверки от страна на инспекцията по труда в началото на юли.

Любопитната тенденция за масово сключени договори от една дата - 10 юли, установили инспекторите от ИА Главна инспекция по труда по време на специалната инспекционна кампания за контрол на трудовото законодателство в курортите по южното Черноморие, съобщиха от агенцията. Датата съвпада с деня, в който по местните медии беше анонсиран стартът на масираните проверки на Главна инспекция по труда в област Бургас.

По време на кампанията бяха извършени 961 проверки в 959 предприятия с 13 290 наети в тях. Установени са 63 лица да работят без трудови договори. Нарушенията по работното време, в които влизат нерегламентираното полагане на извънреден труд, неспазване на изискванията за междуседмична и междудневна почивка и т.н., са 488. По заплащането на труда нарушенията са 178. Най-често те са свързани с незаплащане на положен нощен труд и на по-високи надници за работа в почивни дни.

Други чести нарушения са липсата на документи на обектите, от които да е видно разпределението на работното време и кой работник кога се е явил на работа и кога трябва да е приключил работният му ден. За установяване на нарушенията на работното време се налагат по няколко посещения на обектите дори в един и същ ден.

Съставени са 299 акта за установяване на административно нарушение, на базата на които се налагат паричните санкции. Данните от инспекционната дейност показват, че нарушения се допускат основно в малките търговски обекти, ресторанти и хотели, докато в по-големите комплекси не се установяват сериозни нередности.

Главна инспекция по труда периодично организира през летните месеци специални кампании за спазване на трудовото законодателство в курортите по южното Черноморие през лятото с командироване на инспектори от вътрешността на страната. Данните от контролната дейност показват положителна тенденция към намаляване на сериозните нарушения, свързани с възникването на трудови правоотношения, заплащането на труда и организацията на работното време, въпреки увеличаването на броя на проверките.

Кампаниите се провеждат в област Бургас, тъй като там увеличението на наетите заради сезонната заетост е най-осезателно. По данни на НСИ наетите в областта са се увеличили с 30 000 през юни спрямо април, последният месец, върху който сезонната заетост не влияе на пазара на труда. За сравнение в другата ни морска област – Варна, броят на наетите се е повишил с около 12 000 души.

Във Варна извършените проверки през сезона са 744 в 660 предприятия с 20 111 наети в тях. Лицата, работещи без трудови договори, са били 44, нарушенията по работното време – 313, а по заплащането на труда – 151. Съставените актове за установяване на административно нарушение са 358.

✓ Всеки пети българин е без здравни вноски

НЗОК е приключила 2013 г. със спестени 100 млн. лв. по банковите си сметки

Близо 19% от българите не са се осигурявали за здраве през 2013 г. По данните на НСИ това означава, че 1.417 млн. души по закон подлежат на здравно осигуряване, но реално не го правят. В същото време делът на постъпленията от здравни вноски е 65% от отчетените през 2013 г. приходи в бюджета на Националната здравноосигурителна каса. Размерът на приходите зависи от намаляване броя на неосигурените лица, наличие на голям дял осигуровки върху минимални за страната доходи на заети лица и миграцията на трудоспособно население извън страната. Това са констатирани одиторите от Сметната палата в доклад за отчета на бюджета на НЗОК за календарната 2013 г.

През 2013 г. приходите от здравни вноски, отчетени от касата, надхвърлят 1.8 млрд. лв. при предвидени в бюджета 1.749 млрд. лв. В сравнение с 2012 г. приходите от здравни вноски се увеличават с цели 75.814 млн. лв., или ръст от 4.4%. От касата и агенцията по приходите отчитат бум на приходите от глоби и наказателни лихви - общо 20.771 млн. за 2013 г., или 43.2 на сто повече спрямо предвидените в Закона за бюджета на НЗОК. В сравнение с отчетеното през предходната 2012 г. приходите от глоби скачат със 130 на сто. През 2013 г. данъчните са успели да съберат от нередовни платци на здравни вноски близо 15.8 млн. лв. - с 8.393 млн. повече спрямо планираните. Глобите, наложени от касата на лекари и болници, се изчисляват на 4.9 млн. лв.

Наред с приходите обаче сумата за здравноосигурителни плащания също се е увеличила - с 12.4 на сто спрямо определените в Закона за бюджета на касата. През 2013 г. за лечение и диагностика на здравноосигурените пациенти са отпуснати над 2.678 млрд. лв. - 98.7% от отчетените текущи разходи. Касата е влязла в календарната 2013 г. с неразплатени към лекари, болници и аптеки близо 237 млн. лв., а към края на 2013 г. сумата, която е прехвърлена за плащания в бюджета за 2014 г. възлиза на близо 358 млн. лв., от тях над 182 млн. са за болниците и близо 112 млн. за лекарства. За 2013 г. за лекарства са отчетени разходи в размер на 553 млн. лв., което е една пета от здравноосигурителните плащания. Спрямо 2012 г. бюджетът за безплатни или частично платени медикаменти се увеличава с 69.650 млн. лв. Като причини за по-високите разходи се изтъкват включването на нови лекарства и повишаването на сумата, която се поема от касата. Към 1 януари 2012 г. касата е плащала частично или напълно 1673 лекарства, а към 1 януари 2013 г. броят им набъбва до 1856 продукта. В началото на т.г. безплатните лекарства вече са 1997. Броят на пациентите, които получават безплатни лекарства, е 1.552 млн. души, като 53 на сто от тях са пенсионери. Друго значимо перо в разходите са парите за болниците. През 2013 г. за лечение на пациенти в клиниките са отчетени разходи на стойност 1.545 млрд. лв. - 56.4% от всички плащания за здравни дейности и услуги. В сравнение с 2012 г. разходите за болнична помощ нарастват с цели 160.5 млн. лв. - 11.6%. Средномесечно на болниците са превеждани 128 млн. лв. - с 8 млн. лв. повече в сравнение с 2012 г. Увеличението се дължи както на новите дейности, включени през 2013 г., така и на увеличението на разходите за болниците като цяло, се посочва в одита на Сметната палата.

ДЕФИЦИТ

По отчет касата е приключила 2013 г. с дефицит в размер на 8.101 млн. лв. В същото време при проверка на наличностите по банковата сметка на НЗОК към 31 декември 2013 г. институцията е имала налични средства в размер на 100.248 млн. лв.

✓ Брюксел ни дава 1 млрд. лв. за стопляне на връзките със съседни страни

Парите са за следващите 7 г., но през изминалия програмен период страната показва слаб интерес

През следващия програмен период държавата ни може да вземе над 1 млрд. лв. по няколко оперативни програми за териториално сътрудничество, но изминалият програмен период показва, че страната ни упорито отказва да усвоява тези пари.

Вчера правителството одобри съдържанието на програмите за съвместни проекти с няколко съседни държави за 2014-2020 г. Най-много ще вземем за проекти със съседките ни по вътрешните граници на ЕС - Гърция и Румъния. От Европейския фонд за регионално развитие страната ни ще може да реализира проекти за близо 260 млн. евро с Румъния, като само 13% от сумата е национално финансиране. По тази програма ще може да се кандидатства с проекти в шест оси - "Добре свързан регион", "Зелен регион", "Безопасен регион", "Квалифициран и приобщаващ регион", "Ефикасен регион" и "Техническа помощ".

Справка на "Сега" показва, че за изминалия програмен период между България и Румъния има 124 приключили проекта, а са подадени 392. Има 176 проекта с подписани договори за целия период на обща стойност 267 млн. евро. Мангалия и Балчик например правят морски клуб "Калатис". По проекта има създаден бизнес център, който се състои от 13 офиса за отдаване под наем на морски туроператори или на институции, част от морската администрация и зала за провеждане на събития. За някои от областите обаче интересът е много слаб. Например област Враца има само два подписани договора за 400 хил. евро. Видинска област има четири договора за малко над 800 хил. евро. Монтана има 3 договора за 1.3 млн. евро. Рекордьор е Добрич с 9 договора за 12.1 млн. евро и Русе с 12 договора за 10.5 млн. евро. Само за сравнение в Румъния има области с договори за над 20 млн. евро.

С другата ни съседка Гърция основните бенефициенти у нас са областите Хасково, Смолян, Кърджали и Благоевград, а от Гърция - Солун, Кавала, Драма, Серес, Ксанти, Родопи. Тук има пет оси - "Конкурентен и иновативен трансграничен регион", "Устойчив и приспособим към климата трансграничен регион", "Трансграничен регион с висока степен на социално приобщаване" и "Техническа помощ". Програмата с южната ни съседка е на стойност близо 130 млн. евро, като националният принос е 15 на сто от общата сума.

ИНТЕГРАЦИЯ

Близо 80 млн. евро пък България ще вземе за проекти съвместно с държави, които не са в алианса, но преговарят. Това са Турция, Сърбия и Македония, а проектите ще се финансират по инструмента за предприсъединителна помощ. С трите държави ще имаме възможност да реализираме проекти в сферата на туризма и околната среда, със Сърбия - допълнително с младежи, а с Македония - в областта на конкурентоспособността. Бенефициенти и по петте програми са общини, държавата, неправителствени организации, културни и образователни институции. Правителството одобри програмата вчера, а сега предстои тя да се одобри и от Брюксел.

[Вестник Монитор](#)

✓ ЗАРАДИ НАПРЕЖЕНИЕТО МЕЖДУ РУСИЯ И УКРАИНА: Готвим се за газова криза през зимата

Преговаряме за синьо гориво от Гърция, парното на мазут

България очаква газова криза през зимата заради напрежението между Русия и Украйна. Във вторник министърът на икономиката Васил Щонов е свикал кризисния щаб. Това съобщи вицепремиерът и регионален министър Екатерина Захариева след заседанието на правителството вчера.

„Следим с притеснение ситуацията между Русия и Украйна. Подготвяме се. Всичките прогнози са, че ако продължава напрежението като сега, е голяма вероятността това да се случи“, обясни Захариева. Тя каза, че към момента няма информация за намаляване на доставките на газ от Украйна към България.

Въпреки това във вторник на срещата на кризисния щаб е поискано топлофикациите да се подготвят за преминаване от газ на мазут ако това се наложи, както през януари 2009 г.

Освен това се търсят се начини да се донагнети и хранилището в Чирен. Към 15 септември там е имало има 454 млн. куб. м газ при капацитет от 550 млн. куб. м. „Чирен не е пълен на 100%. Но дори да е на 100% пълен, това няма кой знае колко да подобри ситуацията. Би я подобрило, ако кризата, не дай си боже, продължи повече от 3 месеца. Водят се разговори и се търсят начини за донагнетяването му за всеки случай“, каза Захариева. Третата предприета мярка е преговори с Гърция за доставка на газ през реверсивната ни връзка.

За съжаление над 85% от нашите доставки минават през Украйна. От тази гледна точка един от най-важните проекти, по които и служебният кабинет работи, това са интерконекторните връзки със съседните държави, обясни вицепремиерът Захариева.

Тя обясни, че трябва да се прави бизнес анализ на всеки един от енергийните проекти на страната. По отношение строителството на новия 7-и блок на АЕЦ „Козлодуй“ от „Уестингхаус“ Захариева отсече: „Служебният кабинет не е редно да поема дългосрочен ангажимент, който ще обвърже 4 правителства напред. Договорът, който е подписан от предишния кабинет, няма да има подписани споразумения към него. Това трябва да се направи от следващото редовно правителство след анализ“. Вицепремиерът съобщи още, че страната ни няма подписано споразумение за транзитните такси, които ще получава от „Южен поток“.

[investor.bg](#)

✓ ЕБВР понижи прогнозата си за ръста на българската икономика

Кризата между Русия и Украйна хвърля сянка върху развиващите се икономики, предупреждава банката в нов анализ

Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) понижи прогнозата си за икономическия растеж на България за 2014 г. до 1,5 на сто от brutния вътрешен продукт (БВП) на страната. През май банката прогнозира ръст от 1,9% за българската икономика. Заложеният тогава растеж бе малко по-висок в сравнение с очакванията от януарския доклад на институцията, когато прогнозите сочеха повишение от 1,8 на сто.

Сегашната разлика от 0,4 процентни пункта се отдава „основно на отрицателното въздействие от политическата несигурност и доскорошните вълнения в банковия сектор“.

Дългосрочният ефект от това обаче вероятно ще бъде ограничен благодарение на бързата реакция на властите, отбелязват анализаторите на банката, имайки предвид по-конкретно декларацията за намерението за присъединяване на България към Единния надзорен механизъм в рамките на Европейския банков съюз.

Прогнозата за 2015 г. остава на предишното равнище - за увеличение на БВП от 2%.

Икономиките на Русия и Украйна

Същевременно банката прогнозира свиване на икономиката на Русия през следващата година в резултат от украинската криза, докато за тази година се очаква нулев растеж.

Прогнозата за Украйна е за икономическо свиване от 9% през тази и от 3% през следващата година. Тези очаквания се дължат на размириците в източната част на страната и последиците от тях.

Новите прогнози на ЕБВР са ревизирани леко надолу в сравнение с по-ранните очаквания през май. В най-новия икономически доклад на банката се казва, че „волатилната ситуация в Украйна прави прогнозите изключително несигурни“.

Същевременно икономистите на банката издават рязко предупреждение. „По-високите военни разходи в региони на преход в средносрочен план, в отговор на подновените геополитически рискове, може да подкопаят мирния дивидент от разпадането на Съветския съюз“.

„Точно когато редица национални правителства са затруднени във финансово отношение в резултат на световната финансова криза, всяко ново надграждане на военните разходи ще представлява допълнителна фискална тежест, която ще застане на пътя на възстановяването и икономическите реформи“, заяви главният икономист на ЕБВР Ерик Берглоф,

цитиран в прессъобщение на финансовата институция. „А едно такова отстраняване на мирния дивидент ще бъде нов удар за едно поколение в този регион, което поиска промяна към по-добро“, добавя той.

Страните в Централна Европа и Балтийските държави, както и държавите в Югоизточна Европа, се очаква да продължат да се възстановяват с умерени темпове, като положителните влияния от еврозоната само частично ще компенсират по-слабото търсене от страна на Русия и въздействието на забраната за износа на хранителни продукти към тази страна.

Отделно от това в доклада на ЕБВР се подчертава потенциалния положителен ефект за развиващите се европейски страни от бъдещите количествени улеснения (Quantitative Easing – QE) на Европейската централна банка.

„Вземането на решение за QE стана наложително, за да се подкрепи все още крехкото възстановяване в еврозоната, с която голяма част (от Централна Европа и Балтийския регион и Югоизточна Европа - бел. ред.) е силно свързана. Едно ефективно улеснение може да помогне за намаляване на риска при възстановяването на тези региони“, се казва в доклада.